

D019 – Шет тілі педагогтерін даярлау

Ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

1. Білім беру ұйымдарының педагогтеріне арналған кәсіптік стандарттарды бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2025 жылғы 24 ақпандағы № 31 бұйрығы <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/G25HP000031>
2. Қазақстан Республикасында жоғары білімді және ғылымды дамытудың 2023 – 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 248 қаулысы <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/P2300000248>
3. Gorovaya, V. I. Scientific Research Work. - Moscow: Yurayt Publishing House, 2023. - 104 pages.
4. Brylev, A. A., Turchaeva, I. N. Fundamentals of Scientific Research Work. - Moscow: Yurayt Publishing House, 2023. - 205 pages.
5. Baiborodova, L. V. Methodology and Methods of Scientific Research: A Textbook for Universities / L. V. Baiborodova, A. P. Chernyavskaya. - 2nd edition, revised and expanded. - Moscow: Yurayt Publishing House, 2024. - 221 pages.
6. Effectiveness of Scientific Research: Methodology for Evaluation and Issues of Quality Improvement / Ed. by S. B. Baishev. – Alma-Ata: Nauka, 2008. – 301 p.
7. Electronic Lectures on Research Methodology for the Specialty 050119 – Foreign Language: Two Foreign Languages / Comp. by D. N. Asanova. – E-Library of Buketov Karaganda State University.
8. Electronic Dissertation Library of the Russian State Library (RSL). URL: <http://diss.rsl.ru/>
9. Web of Science (WoS) – Multidisciplinary Research Platform. URL: <http://webofscience.com>
10. Педагогика: Учебник / Под ред. Л.П. Крившенко. - М.: ТК Велби, Изд-во: Проспект, 2010. - 432 с.

Эссе тақырыптары:

1. Тілдік тәрбиенің ашықтық пен толеранттылықты қалыптастырудағы рөлі
2. Жаһанданудың тұлғалық және тіл тәжірибесіне әсері
3. Шетел тілін оқыту арқылы сыни тұрғыдан ойлауды дамыту
4. Шетел тілін оқытудағы әлеуметтік желілер мен цифрлық платформалардың рөлі
5. Балалар мен ересектерге арналған шет тілдерін оқыту әдістемесін салыстырмалы талдау

Үлгілік емтихан сұрақтары:

1 блок - теориялық

1. Қазақ/орыс және ағылшын тілдерінің айтылу тенденцияларының негізгі айырмашылықтарын көрсете отырып, ағылшын тілінің дыбыстық құрылымына сипаттама беріңіз.
2. Ағылшын тіліндегі стрестің ерекшеліктерін, соның ішінде акустикалық құрамдас бөліктерді және күйзеліс түрлерін бөлектеңіз. Олардың айтылым

- құрылымындағы қызметі және орфографиялық және тілдік нормаларға әсері туралы түсінік беру.
3. Әлеуметтік және аймақтық айтылу вариацияларын талдау арқылы ағылшын тіліндегі айтылым нормаларының вариативтілігін бағалаңыз. Тілдік нормаларды жасау мен қалыптастырудағы қоғамның рөлін талқылаңыз.
 4. Сөзді құрылымдық жағынан талдаңыз сөздің негізгі белгілерін және сөздердің жіктелуін көрсететін ағылшын тіліндегі семантикалық бірлік.
 5. Ағылшын тілінің морфологиялық жүйесіндегі етістіктің рөліне баға беріңіз. Етістікке сөйлем мүшесі ретінде жалпы сипаттама беріңіз.
 6. Атауға жалпы сипаттама беріңіз зат есім сөйлеу мүшесі ретінде. Сипаттау
 7. зат есімдердің грамматикалық категориялары және олардың ағылшын тіліндегі айтылу ерекшеліктері.
 8. Негізгі синтаксистік бірліктерді сипаттаңыз: сөз тіркесі, сөйлем, сөйлем. Синтаксистік деңгей бірліктерін және олардың тіл мен сөйлеуге қатынасын сипаттаңыз.
 9. Ұсынысты сипаттаңыз, көп өлшемді талдаудың мүмкіндіктерін сипаттаңыз
 10. Сөйлем-сөздер: құрылымдық, мағыналық, коммуникативтік және прагматикалық аспектілер.
 11. Анықтауыштардың жалпы сипаттамасын және олардың түрлерін көрсетіңіз. Мақаланың функцияларын ағылшын тілінде сипаттаңыз.
 12. Грамматика және жалпы лингвистикалық зерттеу объектісі ретінде мәтінге сипаттама беріңіз. Мәтін категориялары мен оларды ағылшын тілінде жүзеге асыру құралдарын сипаттаңыз.
 13. Сөздің мағыналық құрылымын, мағына түрлерін және сөз мағынасын функционалдық аспектіде сипаттаңыз.
 14. Сөздің лексикалық мағынасы және компоненттік талдау нені білдіретінін түсіндіріңіз. Семелді сөз мағынасының ең кіші құрамдас бөлігі ретінде қарастырыңыз.
 15. Денотативті және коннотативтік мағыналарды және олардың тілдегі қызметін талдаңыз.
 16. Ағылшын тіліндегі моносемия және полисемия процестерін семасиологияның объектілері ретінде бағалаңыз.
 17. Кірме сөз аталымның көзі ретінде сипаттаңыз. Кірме сөздің себептерін түсіндіріңіз.
 18. Сөзжасамның негізгі жолдарын көрсетіңіз: аффиксация, құрамалау, түрлендіру (дұрыс емес туынды). Сипаттау ағылшын тіліндегі сөзжасамның әртүрлі тәсілдерінің өнімділігі.
 19. Еркін және тұрақты сөз тіркестерін сипаттаңыз.
 20. Тұрақтының құрылымдық, мағыналық және функционалдық жүйеленуін беріңіз сөз тіркестері.
 21. Ағылшын тіліндегі фразеологиялық бірліктердің ерекшеліктерін көрсетіңіз.
 22. Сөздіктің кәсіби және әлеуметтік дифференциациясы туралы айтыңыз. Терминологиялық лексиканы ғылыми-техникалық прогрестің көрінісі ретінде сипаттаңыз. Терминдерді қалыптастыру жолдарын елестетіңіз.

23.Тілдің функционалдық стильдеріне лексикалық сипаттама беріңіз. Функционалдық стильдердің сөздік қорды байыту құралы ретіндегі өзара әрекеті туралы айтыңыз.

2 блок - практикалық

1. Шет тілдік коммуникативтік құзыреттіліктің мәнін және оның құрылымын ашыңыз.
2. Шетел тілін оқытудағы коммуникативті тәсілді оның шығу тарихын, лингвистикалық және психологиялық негіздерін, сондай-ақ негізгі мақсаттары мен принциптерін талдау арқылы сипаттаңыз.
3. Шетел тілін оқытудағы құзыреттілік тәсілін оның негізгі құзыреттіліктерді қалыптастыруға бағытталған оқу бағдарламалары мен әдістемелерін дамытуға қосқан үлесін ескере отырып сипаттаңыз.
4. Шетел тілін оқытудағы тұлғаға бағытталған тәсілді сипаттаңыз, оның мақсаттарын, мазмұны мен принциптерін, сондай-ақ білім алушылардың мотивациясы мен белсенділігіне әсерін талдаңыз.
5. Шетел тілін оқытудағы әлеуметтік-мәдени тәсілді, оның мәдениетаралық құзыреттілікті дамытудағы және мәдени контексттерді түсінудегі маңыздылығын бағалаңыз.
6. Оқытылатын тілдің елі туралы терең білімді қалыптастырудағы рөлін бағалай отырып, шетел тілдерін оқытудың лингвистикалық-елтану аспектісінің мәнін ашыңыз.
7. Заманауи оқыту құралдарының шетел тілдерін үйрену процесіне әсерін олардың тиімділігі мен оқу процесіне интеграциялану мүмкіндіктерін талдау арқылы бағалаңыз.
8. Оқу мақсаттарына жету контекстінде олардың артықшылықтары мен кемшіліктерін сипаттай отырып, шетел тілдерін оқытудың ұйымдастырушылық формаларын ұсыныңыз.
9. Уақыт өте келе әдістер мен тәсілдердің негізгі өзгерістерін анықтай отырып, шетел тілдерін оқыту әдістерінің эволюциясына шолу жасаңыз.
10. Шетел тілдерін оқытуда ақпараттық технологиялардың қолданылуын олардың қол жетімділігіне, интерактивтілігіне және оқу тиімділігіне әсерін талдау арқылы бағалаңыз.
11. Білім беруді жаһандандыру контекстінде шетел тілдерін оқытуға байланысты негізгі аспектілер мен қиындықтарды бағалай отырып, Қазақстанның әлемдік білім беру кеңістігіне интеграциялану үдерісін талдаңыз.
12. Еуропа елдерінде тіл саясаты мен шетел тілдерін оқыту әдістемесін бағалаңыз, олардың мультилингвизм мен мәдениетаралық қарым-қатынасқа қалай ықпал ететінін талдаңыз.
13. Болон процесінің біртұтас білім беру кеңістігін қалыптастырудағы рөлін және оның тілдік білімге әсерін анықтай отырып, Еуропа Кеңесінің шетел тілдерін үйренуге қойылатын халықаралық талаптарының әсерін сипаттаңыз.

14. Халықаралық деңгейде тілдік құзыреттіліктерді стандарттау мен бағалаудағы рөлін бағалай отырып, халықаралық шетел тілдері емтихандары мен сертификаттарының мақсаттары мен перспективаларын талдаңыз.
15. Бейіндердің жіктелуін және олардың еңбек нарығының заманауи талаптарына сәйкес мамандарды даярлауға әсерін сипаттай отырып, жоғары оқу орнында шетел тілдерін бейіндік оқытуды сипаттаңыз.
16. Қазақстан Республикасындағы орта және жоғары білім беру жүйесіндегі инноватиктердің мысалдарын талдай отырып, білім берудің жаңа сапасын қамтамасыз етудегі құзыреттілік парадигмасының инновациялылығы мен негізділігін бағалаңыз.
17. "Кәсіби құзыреттілік" және "кәсіби дайындық" санаттарының тұжырымдамалық мәнін ашыңыз, олардың компоненттік құрамын және мамандарды даярлау сапасына әсерін талқылаңыз.
18. Білім беру жүйесіндегі өзгерістер қоғам мен еңбек нарығының қажеттіліктеріне қалай жауап беретінін бағалай отырып, әлеуметтік тапсырысты іске асырудың білім беру мақсаттары мен моделіне тәуелділік дәрежесін талдаңыз.
19. Тілдік білім берудің пәндік мазмұнының деңгейлік рейтингі моделінің мәнін ашыңыз, оның білім берудің әртүрлі кезеңдері үшін оқу материалын құрылымдау мен саралаудағы рөлін көрсетіңіз.
20. Білім беру бағдарламасының негізгі құрамдас бөліктерін бағалаңыз, олардың тілдік білім беру мақсаттарына жету және білім алушылардың құзыреттіліктерін қалыптастыру үшін маңыздылығын атап көрсетіңіз.

3 блок – жүйелік түсінік

1. Педагогиканың объектісіне, пәніне және функцияларына сипаттама беріңіз. Педагогиканың жетекші салаларының оның тұтас құрылымының қалыптасуына қалай әсер ететінін талдаңыз.
2. Білім берудің басқа ғылымдармен байланысын зерттей отырып, білім беру ғылымдары жүйесінің пәнаралық зерттеулерге қосқан үлесін бағалау.
3. Негізгі ұғымдар мен терминдерді бөліп көрсете отырып, педагогика ғылымының концептуалды және терминологиялық аппаратын көрсетіңіз.
4. Педагогикалық теория мен оқу тәжірибесінің өзара байланысын сипаттап, олардың өзара байытылуын мысалдар арқылы негіздеу.
5. Білім берудегі инновациялық және интеграциялық үдерістердің қазіргі білім беру тәжірибесіне әсерін талдау.
6. Әлеуметтену процестерін, нәтижелерін және механизмдерін сипаттауға негізделген әлеуметтенудің заманауи тәсілдерін сыни тұрғыдан талдаңыз.
7. Әлеуметтенудің негізгі факторларын (макрофакторлар, мезофакторлар, микрофакторлар) және олардың оқу- тәрбие процесіндегі рөлін бағалаңыз.
8. Тәрбиені мақсатты және басқарылатын әлеуметтену процесі ретінде оның негізгі функциялары мен маңызын сипаттаңыз.

9. Білімді оның мәдени-гуманистік функциялары мен құралдарын талдай отырып, әлеуметтену түрі және жалпы адамзаттық құндылық ретінде қарастырыңыз.
10. Әдістемелік білімнің философиялық, жалпы ғылыми, нақты ғылыми, технологиялық және олардың педагогикалық зерттеулердегі өзара байланысының төрт деңгейін ескере отырып, педагогика әдіснамасы ұғымын беріңіз.
11. Педагогикалық құбылыстарды танудағы тарихи және логикалық бірлікті ескере отырып, педагогикалық зерттеулердің әдіснамалық принциптерін сипаттаңыз. Бұл принциптер білім беру процестерін терең түсінуге қалай ықпал етеді?
12. Педагогикалық мәселелердің көздерін және зерттеудің негізгі элементтерін таңдауды негіздей отырып, ғылыми-педагогикалық зерттеулердің құрылымын көрсетіңіз.
13. Әлеуметтану, психология және математика әдістерінің білім беру зерттеулеріне қалай біріктірілгенін талдаңыз және олардың білім беру ғылымына қосқан үлесін бағалаңыз.
14. Болон процесінің негізгі аспектілеріне назар аудара отырып, Болон декларациясының жоғары білімді дамытуға әсерін талқылаңыз.
15. Қазақстан Республикасының білім беру саласындағы мемлекеттік саясатының принциптерін және олардың білім беру жүйесінің дамуына әсерін талдаңыз.
16. Білім беру органдарының рөлі мен функцияларын сипаттай отырып, Қазақстан Республикасындағы білім беру жүйесіне сипаттама беріңіз.
17. Қазақстан Республикасындағы жоғары оқу орнынан кейінгі кәсіптік білім беру жүйесін оның мақсаттарын, міндеттерін, мазмұнын, құрылымын және ұйымдастыру формаларын талдауға баса назар аударып сипаттаңыз.
18. Қазақстан Республикасындағы жоғары кәсіби білім берудің қазіргі жағдайы мен ерекшеліктерін талдаңыз.
19. Отандық жоғары кәсіби білімнің даму тенденцияларын бағалау.
20. Педагогикалық процесті оның тиімділігіне әсер ететін факторларды талдай отырып, ашық, қарқынды дамып келе жатқан жүйе ретінде қарастыру.